

**WET van, houdende wijziging van het
Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (S.B. 2024 no. 170)**

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat in het kader van het optimaal uitvoeren van het geldelijk beheer van het land, alsmede de uitvoering van de taken van de Staat het noodzakelijk is het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (S.B. 2024 no. 170) te wijzigen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

ARTIKEL I

In het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (S.B. 2024 no. 170), worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- A. Na artikel 436 wordt een nieuw artikel 436a toegevoegd luidende als volgt:
Onder goederen als bedoeld in artikel 436 wordt onder meer verstaan:
- alle gelden, geldswaarden en of waardepapieren in beheer bij de Centrale Bank van Suriname;
 - alle belastinginkomsten van de Staat en vorderingen gebaseerd op de Invorderingswet en de Zegelwet;
 - alle tegoeden van de Staat, zijnde gelden, geldswaarden en of waardepapieren, verkregen middels het aangaan van leningen;
 - de aandelen van de Staat bij rechtspersonen;
 - alle royalty inkomsten uit de mijnbouw sector;
 - alle roerende en onroerende goederen eigendom van de Staat en noodzakelijk voor een goede functionering van het overheidsapparaat.
- B. Artikel 436a wordt vernummerd naar artikel 436b.
- C. Na artikel 436b wordt een nieuw artikel 436c toegevoegd luidende als volgt:
De reeds gelegde beslagen op de goederen als genoemd in artikel 436, waarop voor een periode van ten hoogste vijf jaren geen rechtsmiddelen voor executie van het beslag zijn aangewend, zijn van rechtswege nietig.

ARTIKEL II

- A. In artikel 479 wordt een nieuw lid 3 toegevoegd luidende als volgt:
Alle derdenbeslagen die ten laste van de Republiek Suriname gelegd zijn op gelden op rekeningen bij bankinstellingen en op geldvorderingen, of op andere in geld uit te drukken vorderingsrechten, waaronder begrepen, doch niet beperkt tot, aan de Staat toekomende dividenden en royalty's, van de Republiek Suriname bij overige derden, worden hierbij opgeheven.
- B. In artikel 479 wordt een nieuw lid 4 toegevoegd luidende als volgt:
Alle bankinstellingen en overige derden waarbij deze derdenbeslagen gelegd zijn, stellen de in lid 3 omschreven beslagen goederen bestemd voor de openbare dienst terstond ter beschikking van de Republiek Suriname.

ARTIKEL III

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
2. Zij treedt in werking op de dag volgende op die van haar afkondiging.
3. De Minister van Justitie en Politie is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de

JENNIFER SIMONS

MEMORIE VAN TOELICHTING

Artikel 436 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering heeft betrekking op een algemeen beslagverbod op goederen bestemd voor de openbare dienst. Hiermee worden die goederen bedoeld die noodzakelijk zijn voor een goede functionering van het overheidsapparaat. Deze goederen (roerende en onroerende goederen) zijn bestemd voor de uitoefening van een publieke taak. Volgens de artikelen 436 en 703 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) geldt er een beslagverbod op deze goederen. Dat betekent dat derden geen beslag mogen leggen op goederen die nodig zijn voor de openbare dienst, ongeacht of ze eigendom zijn van de overheid of niet. Het gaat om de bestemming van het goed, niet om het eigendom.

Vanwege beslaglegging op staatsgelden en in het bijzonder de belastingmiddelen komen de uitvoering van de beleidstaken van departementen in gedrang, daar die middelen niet beschikbaar zijn. De financiële middelen die begrotingstechnisch aan een bepaald beleid zijn gekoppeld kunnen dan niet uitgevoerd worden.

Gelet op het financieel belang van de Staat is het nodig dat bij wet wordt vastgesteld waarop in ieder geval geen beslag mag worden gelegd, opdat de uitvoering van de overheidstaken gegarandeerd blijft.

Op basis van de systematiek van de staatsbegroting zijn uitgaven gekoppeld aan beleidsmaatregelen, waarbij elke uitvoering een doorwerking heeft naar de verantwoording. De overheid is zeer afhankelijk van de belastinginkomsten, daar een groot deel van de staatsbegroting gebaseerd is op die belastinginkomsten. Die inkomsten, bestaande uit goederen/gelden worden voor algemeen belang aangewend en hebben een openbare bestemming.

Substantiële onevenwichtigheden in de Staatshuishouding zorgen al decennia voor verstoringen van de betalingsdiscipline van de Staat.

Daaruit voortvloeiende (derden)beslagleggingen door schuldeisers op zaken (goederen en rechten) van de Staat vormen een belemmering voor het functioneren van de (financiële) Staatshuishouding.

Hoewel de wettelijke beslagregelingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (S.B.2024 no. 170) voorzien in een bescherming van de Staat tegen beslagleggingen (zowel conservatoire beslagen na verlot van de rechter als ook executoriale beslagen op grond van een rechterlijk vonnis), zijn er desondanks substantiële (in aantallen en bedragen) derdenbeslagen gelegd op goederen (met name op gelden op rekeningen van de Staat) bij banken en op overige geldvorderingen die bestemd zijn voor het functioneren van de openbare dienst.

Beslagen mogen sinds 1962 op grond van o.a. oud artikel 312a Rv (thans artikel 436) niet gelegd worden op goederen die noodzakelijk zijn voor een goede functionering van het overheidsapparaat. Na een inventarisatie is gebleken dat gedurende decennia tot op heden er ruim 200 niet opgeheven beslagen liggen op gelden bij banken en op geldelijke verplichtingen bij overige derden tot een bedrag van ruim 500 miljoen Surinaamse dollars; dit bedrag is berekend mede op basis van de gemiddelde koersen van vreemde valuta's tegen de lokale munt over het jaar 2024. Diverse beslagleggers, nagelaten betrekkingen van beslagleggers en gemachtigden van beslagleggers, zijn niet meer traceerbaar, respectievelijk niet meer actief ter verkrijging van verdere rechtsgevolgen van het beslag (waaronder vanwaardeverklaringen), waardoor de beslagen zaken en rechten, zijnde goederen voor de openbare dienst bestemd, niet ten volle en te allen tijde ter beschikking staan van de Staat. De registraties van de gelegde beslagen bij het Parket van de Procureur-Generaal, het Ministerie van Financiën en Planning en de Surinaamse banken over een periode van ruim dertig jaar zijn deels onvolledig, opheffingen worden niet geregistreerd. Informatie over een totaalbedrag aan beslagen saldi bij banken (al dan niet met aangroei na de datum van beslaglegging), een totaalbedrag aan de overige beslagen vorderingen en eventuele opheffingen (door beslagleggers), ontbreekt.

De gelegde beslagen op goederen bestemd voor de openbare dienst zijn wél onrechtmatig, maar niet van rechtswege nietig; deze beslagen kunnen opgeheven worden door een rechterlijke uitspraak of door vrijwillige opheffing.

In de praktijk is het onder de aangegeven omstandigheden niet uitvoerbaar om in een massale individuele procesvoering de opheffing van deze derdenbeslagen te realiseren. De rechtelijke instanties (in eerste en tweede aanleg) kunnen niet op eigen gezag deze beslagen opheffen en afvoeren. Daarom is het noodzakelijk om hiervoor een wettelijke voorziening te treffen.

Deze wetswijziging dient ertoe om de massale opheffing van deze beslagen te realiseren van de op basis van de in de wet en in de jurisprudentie vastgelegde regel dat er geen beslagen gelegd mogen worden op goederen bestemd voor de openbare dienst, waardoor de onder derdenbeslagen liggende gelden en geldelijke aanspraken van de Republiek Suriname terstond ter beschikking komen van de Staat.

Gegeven te Paramaribo, de

JENNIFER SIMONS